

מ"ת 13925/10/17 - מדינת ישראל נגד אמיר (בן מאג'ד) עודה

בית המשפט המחוזי בחיפה

24.10.2017

מ"ת 13925-10-17

מדינת ישראל נ' אמיר עודה
לפני השופט יצחק כהן, סגן נשיא

מדינת ישראל

המבקשת

ע"י ב"כ עו"ד אמיר אליאל

נגד

אמיר (בן מאג'ד) עודה

המשיב

ע"י ב"כ עו"ד אברהים כנאענה

החלטה

א. ההליך

1. בקשה להורות על הארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, המתנהלים נגדו לפי כתב אישום שהוגש בתיק פ' 13894-10-17.

ב. כתב האישום

2. על פי המתואר בכתב האישום, בתאריך 29.9.2017, ליל יום כיפור, בסמוך לשעה 23:00, נהג המשיב במכונית פרטית מסוג דייהטסו, אותה נטל ממגרש המכוניות שבבעלות אביו, (להלן- "המכונית"). נטען, כי המשיב נהג במכונית מבלי שהיה בידו רישיון נהיגה, וממילא אף ללא ביטוח כחוק.

המשיב הגיע לרחוב ההגנה בקרית ביאליק וביקש להיכנס בנסיעה לרחוב, אך במקום עמדה ניידת משטרה שחסמה את הכניסה לרחוב בשל יום הכיפור. בהגיעו למחסום, הודיעה השוטרים, כי בשל יום הכיפורים, אין הוא יכול להמשיך ולהיכנס אל רחוב ההגנה. המשיב, שעל פי כתב האישום השיב לשוטרים "קחו עשרה שקלים ותנו לי להיכנס", עקף את המחסום, עלה על המדרכה והמשיך בנסיעה אל רחוב ההגנה.

כעבור זמן, איתרו השוטרים את המכונית בעת שעמדה ברחוב אח"י אילת בקריית חיים. ניידת השוטרים חסמה את דרכה של המכונית, ואחד השוטרים ניגש אל המכונית, והכניס את פלג גופו העליון דרך החלון בניסיון להוציא את המפתחות ממתג ההצתה. בשלב זה המשיב ניסה להימלט, והחל לנסוע לאחור תוך שהשוטר נגרר על הכביש מספר מטרים עד אשר נפל. לאחר מכן, המשיב המשיך לנסוע במהירות, והולכי רגל רבים ורוכבי אופניים שהשתמשו באותה עת בכביש נאלצו לחמוק מהמכונית בה נהג המשיב.

בשדרות ההסתדרות, המשיב ביצע פניית פרסה נגד כיוון התנועה, והמשיך בנסיעה פראית לצומת קריית חיים (צומת הצריף), בעוד שהניידת הראשונה רודפת אחריו. בצומת הצריף עמדה ניידת נוספת, אשר הציבה מחסום באותה צומת, השוטר בניידת הנוספת הורה למשיב לעצור, אך המשיב לא שעה להוראות השוטרים, והאיץ את מהירות נסיעתו בניסיון להימלט, באופן שבו סיכן את השוטר שקפץ הצידה כדי להימנע מפגיעה.

המשיב המשיך בנסיעה בניסיון להימלט מהשוטרים, כאשר שתי הניידות נוסעות אחריו, עד הגיעו למחלף קרית אתא, שם הוצב מחסום משטרה באמצעות ניידת משטרה, שלישית במספר, ומחסום דוקרנים. המשיב לא עצר ועלה על מחסום הדוקרנים, וכתוצאה מכך שני גלגלי המכונית מימין נוקבו. גם אז המשיב לא עצר והמשיך בנסיעתו, עד הגיעו לכביש 22 לכיוון עכו, בנתיב השמאלי. כל אותה עת השוטרים בניידות דלקו אחריו סימנו לו לעצור וקראו לו במערכת הכריזה, אך לשווא. המשיב המשיך לנסוע בזיג זג בין הנתיבים, ובהיותו בנתיב השמאלי ובעת שנסעה מימינו ניידת משטרתית, הוא הסיט את רכבו לעברה ופגע בה מספר פעמים.

סמוך לכפר מסריק, איבד המשיב שליטה על הרכב, התנגש באי תנועה, ברח מהרכב, ומיד לאחר מכן נעצר. עם מעצרו, איים המשיב על אחד השוטרים בכך, כי ידאג שירו באותו שוטר אף כאשר המשיב נתון במעצר.

3. על יסוד העובדות המתוארות בכתב האישום, מואשם המשיב בביצוע העבירות הבאות:

- (א) גרימת חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.
- (ב) סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.
- (ג) נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10 (א) ו- 62(1) לפקודת התעבורה, תשכ"א - 1961.
- (ד) נהיגה ללא פוליסת ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח משולב], תשל"ל - 1970.
- (ה) הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.
- (ו) איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

4. לצד כתב האישום הוגשה נגד המשיב בקשה להורות על הארכת מעצרו עד תום ההליכים.

ג. טענות הצדדים

5. בא כוח המשיב, אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של מרשו, אלא שלשיתו, בנסיבות המקרה ובשל העדר עבר פלילי של המשיב, יש להפנותו לקבלת תסקיר מעצר, לצורך בחינת האפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

6. מנגד טען בא כוח המבקשת, כי אין מקום לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, שכן מדובר במשיב שלא ניתן לתת בו מידת אמון מינימלית לצורך בחינת חלופת מעצר. בא כוח המבקשת, ציין שאמנם אין למשיב עבר פלילי, אך קיים לחובתו רישום פלילי תעבורתי. בא כוח המבקשת הוסיף ועמד על רמת מסוכנותו הגבוהה של המשיב וטען כי זו מצדיקה את הארכת מעצרו עד תום ההליכים.

ד. ראיות לכאורה

7. כאמור, בא כוח המשיב אינו חולק על כך שקיימות ראיות לכאורה להוכחת העובדות המפורטות בכתב האישום. חרף זאת, עיינתי בתיק החקירה שהונח על שולחני, ונחה דעתי, שאכן קיימות ראיות לכאורה, אשר אם תתקבלנה על ידי המותב שידון בתיק, תגרומנה להרשעת המשיב בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

8. על קצה המזלג אציין, כי למעשה מדובר בהודעות של השוטרים אשר פגשו את המשיב בליל יום הכיפור ואשר רדפו אחריו לאורך מסלול נסיעתו הפראית. אף המשיב בהודעתו מתאריך 2.10.2017, אישר, כי נידת משטרה עצרה אותו לביקורת בסמוך למסוף המטענים בחיפה, ואף ציין כי "זו הייתה שכונת דתיים". המשיב הוסיף ואישר, כי הוא לא עצר במחסום המשטרה וברח מהמקום, אך לגרסתו הוא לא עצר שם "כי היה דתיים צועקים לא יודע ואני חושב שברחתי מדתיים כך אני זוכר". בהמשך מסר המשיב, כי הוא לא זוכר שהמשטרה ביצעה מרדף אחריו ולדבריו, "לא יודע הייתי בהלם לא הייתי מרגיש טוב הראש שלי לא היה במקום".

המשיב גם אישר, כי נהג מבלי שיש בידו רישיון בר תוקף, ואף אישר כי הוא נהג בעודו תחת השפעת אלכוהול, ובלשונו: "שתיתי קצת".

9. עוד עולה מחומר הראיות, כי בתאריך 18.5.2015 נפסל המשיב מלהחזיק ברישיון נהיגה.

10. על כן, וכאמור, נחה דעתי שקיימות ראיות לכאורה להוכחת העובדות המפורטות בכתב האישום.

ה. עילת מעצר

11. כעולה מחומר החקירה, המשיב התנהג בצורה בריונית, נעדרת כל גבול ומשולחת כל רסן, וזאת לאורך כברת דרך ארוכה. מעשיו של המשיב מעידים על מסוכנות רבה, הן כלפי ציבור המשתמשים בדרך והן כלפי השוטרים שביצעו את תפקידם באותו ערב. בנוסף לאמור, וכעולה מהראיות שנאספו, המשיב לכאורה נהג כשהוא תחת השפעת אלכוהול.

12. הנסיעה בה החל המרדף החלה בנסיעה לאחור, כאשר שוטר תלוי על חלון המכונית, והמשכה בנסיעה פראית ומסוכנת, שבמהלכה נסע המשיב בחלק מהדרך נגד כיוון התנועה, ולאחר מכן אף נגח המשיב, עם המכונית בה נהג, את אחת מניידות המשטרה שרדפו אחריו, וגרם לה נזק המוערך בסכום של ב- 35,000 ₪. על התנהגות המסכנת ח"י אחרים, נאמר בבש"פ 7701/10 שתינוי נ' מדינת ישראל (27.10.10):

"המדיניות השיפוטית הינה כי התנהלותו של אדם המסכן ח"י אחרים תוך ניסיון הימלטותו מעידה על כך שנובע ממנו סיכון של ממש לשלום הציבור ולביטחוננו ולפיכך קיים אינטרס ציבורי להורות על מעצרו עד תום ההליכים נגדו."

13. מסוכנותו של המשיב מקימה עילה המצדיקה הארכת מעצרו עד תום ההליכים. כמו כן קיים חשש לא מבוטל, שהמשיב, בהתנהגותו חסרת הגבולות והמעצורים (תרתי משמע), יימלט מאימת הדין כשם שניסה להימלט מהשוטרים שרדפו אחריו וקראו לו לעצור.

על כן, קיימת עילה להארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

ו. חלופת מעצר

14. בא כוח המשיב טען במהלך הדיון, כי מקרהו של המשיב הוא מקרה "קלאסי" לשחרור המשיב לחלופת מעצר. עם כל הכבוד, דעתי שונה.

15. אכן, מצוות המחוקק היא, שקודם להארכת מעצר עד תום ההליכים, על בית המשפט לבחון האם ניתן להסתפק בחלופת מעצר, אשר תבטיח את מטרות המעצר, אגב פגיעה קלה יותר בחירותו של הנאשם. ואולם, בבסיס ההחלטה לשחרר אדם לחלופת מעצר עומדת מידת האמון, שבית המשפט מוכן לייחס

לנאשם, כי יקיים את תנאי השחרור. לעניין זה נקבע בבש"פ 00/507 מזרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 385, 391 (2000):

"חלופת מעצר, לרבות מעצר בית, מתבססת על אמון שבית המשפט רוחש לנאשם. שהרי, אין חלופת מעצר אלא אם יש עילת מעצר, ואין עילת מעצר אלא אם יש יסוד סביר לחשש בדבר מסוכנות הנאשם, בדבר הימלטות מן הדין או שיבוש הליכי משפט. אם, אף על פי כן, בית המשפט מסתפק בחלופת מעצר, אין זאת אלא משום שהוא סומך על הנאשם שלא ינצל את השחרור מן המעצר כדי לעבור עבירה, להתחמק מן הדין או לשבש את הליכי המשפט. התנאים המגבילים של חלופת המעצר, יהיה זה מעצר בית ותהיה זו ערבות כספית, לעולם אינם מסלקים את החשש במידה מספקת, אלא אם הם מתאספים לאמון שהנאשם יקיים את תנאי השחרור, המפורשים והמשתמעים. אם נשמט האמון, מתמוטטת גם החלופה".

וראו גם: בש"פ 3255/13 חרב נ' מדינת ישראל (20.5.2013); בש"פ 7873/12 פלוני נ' מדינת ישראל (20.11.2012); בש"פ 7576/12 ברגר נ' מדינת ישראל (26.10.2012).

16. במקרה שלפני, המשיב, לאורך פרק זמן לא מבוטל, התעלם מהוראות השוטרים. תחילה התעלם מהוראת השוטרים שלא להיכנס לרחוב שנסגר עקב יום הכיפור, ולאחר מכן לא נעתר לקריאות השוטרים לעצור ולהפסיק את נהיגתו הפרועה והמסוכנת. במהלך הדברים הנאשם אף פגע פיזית בשוטר שניסה להוציא את מפתחות המכונית, ולאחר מכן נגח בניידת משטרה במהלך הנהיגה.

לאור התנהגותו של הנאשם, לא אוכל לקבוע, שקיימת חלופת מעצר שתבטיח את מטרת המעצר. העובדה שהמשיב התעלם מסמכותם של שוטרים במדים, באופן כה פרוע וחסר מעצורים, ואף פגע בהם באופן פיזי, מובילה לחשש הכבד, שכל הוראה חוקית שתניתן בעניין שחרורו לחלופת מעצר, תזכה לאותו יחס מצדו של הנאשם. בהקשר זה ראו בש"פ 9701/06 מדינת ישראל נ' אלסטד (27.11.06), שם נקבע:

"עצם ההתעלמות מאנשי משטרה שמנסים כברת דרך ארוכה לעצור את המשיב בדרכים חוקיות, מצביעה בפני עצמה על מסוכנות. לא סתם מסוכנות אלא מסוכנות שיש לה השלכה רבתי לעניין האפשרות לבטוח במשיב, כאשר על הפרק עומדת האפשרות לשחררו בחלופת מעצר. מי שאיננו נרתע משוטר העומד בפניו ומסמן לו פיזית בצורה הברורה ביותר לעצור, וכי מדוע יירתע מהוראה ערטילאית של בית המשפט המכתיבה לו תנאים כאלה ואחרים".

17. על כן, לאור האמור לעיל, ולאחר ששקלתי את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, הגעתי למסקנה, שחלופת מעצר לא תשיג את מטרת המעצר. הפועל היוצא מכך הוא, שלא מצאתי מקום לבחון חלופת מעצר בעניינו של המשיב.

18. אשר על כל האמור לעיל, הנני מחליט להיעתר לבקשה, והנני מורה להאריך מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, המתנהלים נגדו בתיק פ' (מחוזי חיפה) 13894-10-17.

ניתנה היום, ד' חשוון
תשע"ח, 24 אוקטובר
2017, בהעדר הצדדים.
י' כהן, שופט
סגן נשיא